

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 33a regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt uchwały:

- w sprawie ustanowienia roku 2027 Rokiem Profesora Leszka Kołakowskiego.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały upoważniamy pana posła Krzysztofa Mieszkowskiego.

(-) Piotr Adamowicz; (-) Urszula Augustyn; (-) Paweł Bliźniuk; (-) Mateusz Bochenek; (-) Krzysztof Bojarski; (-) Piotr Borys; (-) Marek Jan Chmielewski; (-) Alicja Chybicka; (-) Zofia Czernow; (-) Andrzej Domański; (-) Joanna Frydrych; (-) Konrad Frysztak; (-) Patryk Gabriel; (-) Krzysztof Gadowski; (-) Elżbieta Gapińska; (-) Włodzisław Giziński; (-) Stanisław Gorczyca; (-) Krzysztof Grabczuk; (-) Małgorzata Gromadzka; (-) Barbara Grygorcewicz; (-) Iwona Hartwich; (-) Marek Tomasz Hok; (-) Patryk Jaskulski; (-) Dominik Jaśkowiec; (-) Iwona Karolewska; (-) Ewa Kołodziej; (-) Tomasz Kostuś; (-) Iwona Maria Kozłowska; (-) Maria Joanna Koźlakiewicz; (-) Iwona Małgorzata Krawczyk; (-) Michał Krawczyk; (-) Wojciech Król; (-) Marek Krzakała; (-) Adam Krzemiński; (-) Henryka Krzywonos-Strycharska; (-) Piotr Lachowicz; (-) Maciej Lasek; (-) Bożena Lisowska; (-) Artur Jarosław Łacki; (-) Alicja Łepkowska-Gołaś; (-) Magdalena Łośko; (-) Alicja Łuczak; (-) Dorota Marek; (-) Paweł Masełko; (-) Katarzyna Matusik-Lipiec; (-) Jerzy Meysztowicz; (-) Krzysztof Mieszkowski; (-) Grzegorz Napieralski; (-) Jacek Niedźwiedzki; (-) Małgorzata Niemczyk; (-) Jolanta Niezgodzka; (-) Tomasz Piotr Nowak; (-) Paweł Papke; (-) Karolina Pawliczak; (-) Małgorzata Pępek; (-) Krzysztof Piątkowski; (-) Katarzyna Maria Piekarska; (-) Lucjan Marek Pietrzczyk; (-) Kazimierz Plocke; (-) Elżbieta Anna Polak; (-) Mariusz Popielarz; (-) Renata Rak; (-) Krystyna Sibińska; (-) Krystyna Skowrońska; (-) Weronika Smarduch; (-) Marek Sowa; (-) Adam Szłapka; (-) Henryk Szopiński; (-) Krystyna Szumilas; (-) Łukasz Ściebiorowski; (-) Apoloniusz Tajner; (-) Adrian Witczak; (-) Mariusz Witczak; (-) Bartosz Zawieja.

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia ...

w sprawie ustanowienia roku 2027 Rokiem Profesora Leszka Kołakowskiego

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustanawia rok 2027 Rokiem Profesora Leszka Kołakowskiego, jednego z najwybitniejszych polskich filozofów i najbardziej rozpoznawalnych intelektualistów XX wieku.

Monumentalne dzieło „Główne nurty marksizmu” stanowi jedno z najważniejszych w historii opracowań ukazujących wewnętrzne sprzeczności ideologii, która w praktyce doprowadziła do zniewolenia milionów ludzi. Profesor Leszek Kołakowski, jako jeden z nielicznych, potrafił dokonać rozrachunku z własnym doświadczeniem ideowym i z niezwykłą odwagą intelektualną wykazał, że ideologie polityczne roszczące sobie prawo do monopolu prawdy i narzucające go przemocą prowadzą do zniewolenia, kłamstwa i degradacji życia społecznego.

W swoich pracach profesor Leszek Kołakowski wskazywał, że ponad podziałami ideologicznymi istnieje wspólnota wartości, których fundamentem są wolność, odpowiedzialność i godność osoby ludzkiej. Jego refleksja nad możliwością bycia „konserwatywno-liberalnym socjalistą” była próbą ocalenia tego, co w tradycjach politycznych najcenniejsze, przy jednoczesnym odrzuceniu ich dogmatycznych i opresyjnych form.

Po antysemitkiej i antyinteligentkiej nagonce w marcu 1968 roku profesor Leszek Kołakowski został usunięty z Uniwersytetu Warszawskiego i zmuszony do emigracji. Represjonowany przez władze komunistyczne, pozostał wierny zasadom wolności i prawdy, wspierając środowiska opozycji demokratycznej i przyczyniając się do odzyskania przez Polskę niepodległości. Jego dorobek naukowy, rozwijany m.in. na Uniwersytecie Oksfordzkim, przyniósł mu międzynarodowe uznanie oraz liczne nagrody i odznaczenia.

Dorobek Profesora Leszka Kołakowskiego jest dowodem, że uczciwie prowadzona praca intelektualna prowadzi do odkrywania wartości uniwersalnych, a przede wszystkim do poszukiwania prawdy - fundamentu życia społecznego i politycznego.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej podkreśla, że twórczość profesora Leszka Kołakowskiego jest nie tylko świadectwem wielkości polskiej myśli, lecz także przestrogą przed pokusą ideologii, które - w imię rzekomej sprawiedliwości - prowadzą do ograniczenia wolności.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej potwierdza, że profesor Leszek Kołakowski swoją działalnością naukową, publiczną i moralną trwale zapisał się w historii Polski i świata oraz godnie zasłużył się Rzeczypospolitej Polskiej.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej apeluje o upowszechnianie jego dorobku oraz przypominania jego myśli jako istotny element polskiej i europejskiej tradycji wolności.

UZASADNIENIE

Inicjatywa ustanowienia roku 2027 Rokiem Profesora Leszka Kołakowskiego ma na celu oddanie należnego hołdu jednemu z najwybitniejszych polskich intelektualistów XX wieku, którego dorobek filozoficzny i postawa moralna wywarły trwały wpływ nie tylko na polską kulturę i myśl polityczną, lecz także na debatę intelektualną w skali światowej.

Rok 2027 stanowi właściwy moment do przypomnienia postaci Profesora Leszka Kołakowskiego jako myśliciela, który w sposób wyjątkowy łączył głębię refleksji filozoficznej z odwagą cywilną i konsekwencją w obronie prawdy. Jego biografia jest zarazem świadectwem dramatycznych losów polskiej inteligencji w XX wieku - uwikłanej w doświadczenie totalitaryzmu, poddanej presji ideologicznej, a następnie zdolnej do krytycznego rozrachunku i odrzucenia błędnych przekonań.

Szczególne znaczenie w dorobku profesora Leszka Kołakowskiego zajmuje trzytomowe dzieło „Główne nurty marksizmu”, które pozostaje jednym z najważniejszych w świecie opracowań poświęconych analizie tej ideologii. Autor nie tylko dokonał w nim erudycyjnej rekonstrukcji myśli marksistowskiej, lecz przede wszystkim wykazał jej wewnętrzne sprzeczności oraz konsekwencje praktyczne, prowadzące do systemów opartych na przemoc, zniewoleniu i pogardzie dla jednostki. Dzieło to do dziś stanowi punkt odniesienia w badaniach nad ideologiami oraz mechanizmami ich oddziaływania na życie społeczne i polityczne.

Wyjątkowość postawy profesora Leszka Kołakowskiego polegała również na zdolności do krytycznej autorefleksji. Jako filozof wywodzący się z tradycji marksistowskiej, potrafił dokonać intelektualnego rozrachunku z własną przeszłością i - w imię prawdy - odrzucić wcześniej wyznawane przekonania. Taka postawa stanowi rzadki przykład uczciwości intelektualnej, szczególnie w kontekście epoki, w której konformizm i podporządkowanie ideologiczne były powszechne.

Istotnym elementem jego myśli była również próba poszukiwania wspólnego fundamentu wartości ponad podziałami ideologicznymi. Refleksja nad możliwością bycia „konserwatywno-liberalnym socjalistą” nie była wyrazem eklektyzmu, lecz świadectwem dążenia do ocalenia tego, co w różnych tradycjach politycznych najcenniejsze: szacunku dla wolności jednostki, poczucia odpowiedzialności za wspólnotę oraz uznania godności osoby

ludzkiej jako wartości nadrzędnej. W tym sensie dorobek Kołakowskiego pozostaje aktualny także współcześnie - w świecie naznaczonym ponownymi próbami ideologizacji życia publicznego i radykalizacji sporów politycznych.

Biografia profesora Leszka Kołakowskiego ma również wymiar głęboko symboliczny. W wyniku antysemickiej i antyinteligentkiej nagonki marca 1968 roku został on usunięty z Uniwersytetu Warszawskiego i zmuszony do opuszczenia kraju. Represjonowany przez władze komunistyczne, nie zaprzestał działalności intelektualnej ani publicznej. Na emigracji, zwłaszcza w środowisku Uniwersytetu Oksfordzkiego, kontynuował pracę naukową, zdobywając międzynarodowe uznanie. Jednocześnie pozostawał związany z polskimi środowiskami opozycyjnymi, wspierając dążenia do wolności i niepodległości.

Ustanowienie roku 2027 Rokiem Profesora Leszka Kołakowskiego ma także znaczenie edukacyjne i kulturowe. Stwarza ono okazję do popularyzacji jego dorobku wśród szerokiego grona odbiorców - w szczególności młodego pokolenia, dla którego doświadczenie totalitaryzmu nie jest już bezpośrednim punktem odniesienia. Upowszechnienie myśli Kołakowskiego może przyczynić się do pogłębienia refleksji nad znaczeniem wolności, odpowiedzialności oraz granicami ideologii w życiu publicznym.

Projekt uchwały wpisuje się w tradycję ustanawiania przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej patronów lat, których dorobek i postawa mają szczególne znaczenie dla tożsamości narodowej oraz dziedzictwa europejskiego. Profesor Leszek Kołakowski należy do grona tych postaci, które w sposób trwały ukształtowały polską myśl humanistyczną i przyczyniły się do umocnienia wartości stanowiących fundament demokratycznego państwa prawa.

Ustanowienie roku 2027 Rokiem Profesora Leszka Kołakowskiego stanowi wyraz uznania dla jego dorobku oraz jest ważnym impulsem do przypomnienia i pogłębienia refleksji nad jego myślą, która pozostaje jednym z najcenniejszych elementów polskiego i europejskiego dziedzictwa intelektualnego.